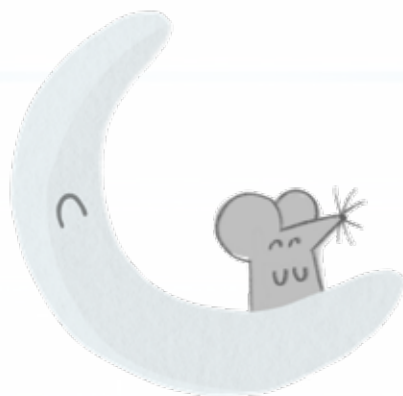

GUIA PEDAGÒGICA

Col·lecció
CURIOSA RITA

La COL·LECCIÓ CURIOSA RITA ens acosta al món dels contes, món que transcendix l'imaginari, lloc on se'ns brinda l'ocasió d'obrir les portes a moltes oportunitats de créixer.

La característica més important d'esta col·lecció dirigida a infants a partir dels 2 anys, és que ens ofereix l'oportunitat d'acostar-nos mitjançant el descobriment d'un concepte únic, com a fil conductor a l'aprenentatge globalitzat i significatiu, ja que sorgixen moltes curiositats al voltant dels conceptes que es presenten en cada conte.

Al tractar-se de contes dirigits a edats primerenques, trobem un llenguatge senzill, escrits amb el traç en majúscules facilitant així el llenguatge oral. Les il·lustracions ens transmetem dolçor i és així com ens sentim acollits amb cada història. La imaginació, la creativitat, la curiositat... seran els afegits necessaris per a continuar compartint una bonica història contada.

Estos entranyables personatges ens conviden a viatjar pels tres contes que componen la col·lecció, formant part de la comunitat educativa i oferint els recursos i habilitats perquè els nostres infants puguem descobrir a poc a poc el món que els envolta. Endinsant-nos en el camí que ens porta a l'adquisició del llenguatge i comunicació, compartint moments al costat de les persones que més volem, creant forts i segurs vincles afectius.

IDEES PER A UTILITZAR ESTOS CONTES

- Crear un ambient agradable que convida a llegir els contes. És preferible que siga un espai tranquil, on els més menuts manipulen amb llibertat els materials que els oferim. Per això, és convenient que puguen aconseguir-los amb facilitat, per exemple en una prestatgeria a poca altura, en una caixa atractiva, en una cistella, etc.
- És recomanable que el lloc on anem a llegir siga còmode i acollidor per a poder asseure'ns junts. Podem fer ús d'una estora o coixins.
- El conte ha de ser presentat abans d'iniciar la lectura; observar els dibuixos de la portada, parlar d'ella, quins personatges apareixen, i... de què tractarà? És una sorpresa! Amb esta presentació comencem a donar pinzellades de la prelectura o lectura per a explorar.
- Utilitzar diferents tons de veu per als personatges, així com els seus propis gestos. Amb això, estem donant-los la seua pròpia identitat i així permetem que els incorporen a la seua realitat imaginària d'una forma natural. Podríem enriquir esta experiència amb cançons, quan el conte proporcione una oportunitat per a això. La música activa l'atenció i és un llenguatge universal a través del qual els infants van comprenent la narració del conte.
- És important respondre a totes les seues inquietuds sobre el conte. Quan realitzen una pregunta, és el moment oportú per a detindre la lectura i respondre a tot allò que els produïx curiositat. Pot ser que una pregunta sobre el conte els porte a una altra inquietut; ens dóna la confiança de què estan aprenent d'una manera espontània i natural.
- No és convenient allargar les històries més del que cal; potser que no estiguen preparats per a processar i emmagatzemar una informació excessiva. Mantindre la motivació i la sorpresa és la millor manera d'assegurar la seua curiositat i ganes per descobrir que ens ofereixen les següents pàgines.
- Podem continuar parlant del conte a través de preguntes molt senzilles sobre les il·lustracions. Este procés facilita els primers passos de post lectura permetent que expressen de manera espontània les seues conclusions, opinions... és el contacte amb el pensament crític i la creativitat.
- La lectura del conte ens ofereix l'oportunitat de mostrar-los com sonen les paraules fonèticament, això els ajudarà a conèixer sons senzills, com el de les vocals. Segons la resposta dels xiquets anirem pronunciant més lletres.

JUGUES AMB MI?

El joc és fonamental, ja que necessiten estar actius per afavorir el desenvolupament de manera íntegra, intel·lectual, emocional i social. A continuació trobareu activitats senzilles per a fer-ho. Totes les propostes són obertes i es poden modificar o afegir elements en funció de les necessitats.

A JUGAR! PERÒ...
A CASA O A L'AULA?

JÚLIA I EL VENT

En el conte, “Júlia i el vent”, destaca el fenomen meteorològic del vent, el qual produïx efectes en la naturalesa fàcilment observables. Sense oblidar, que també està present en moltes de les activitats que realitzem en el dia a dia amb el nostre propi cos per exemple bufar...

Amb ell, presentem les següents experiències amb les quals estimularem la capacitat de bufar exercitant els òrgans fono-articulatoris. Amb això afavorirem la pronunciació i la discriminació dels sons. Les diferents possibilitats que ens oferix bufar, disfrutarem del descobriment del propi cos així com les seues possibilitats d'acció i moviment.

IDEES PER A L'AULA

La caixa del vent

- **Materials:** una caixa de fusta o de cartó (com una caixa de sabates que tinguem a casa). Podem decorar junts la caixa i dins col·locarem: Bamboller, plomes, xiulets, alguna flauta de plàstic, rotllos de paper que tinguen apegats en l'extrem inferior tires de paper de seda per a bufar, un ciri amb el qual jugar a bufar poc perquè la flama balle sense que s'apague o a bufar fort per apagar-la, molinet de vent, espill per a sentir la pròpia respiració...
- **Desenvolupament:** deixarem que els infants experimenten amb els materials amb la finalitat que descobrisquen totes les seues possibilitats.

Activitats per a realitzar amb els elements d'esta caixa són: carreres de plomes, córrer o realitzar moviments corporals amb el molinet de vent per a veure com es mou. Mirar-se a l'espill perquè siguen conscients de la seua respiració nasal, i fins i tot podem respirar col·locant l'espill davall del nas i observarem com s'entela...

Botella sensorial

- **Materials:** botella d'aigua per a reciclar, pompons, paperets de seda, trossets de palletes, etc.
- **Desenvolupament:** emplenem una botella de plàstic reciclada amb trossets de paper de seda i altres materials que desitgem i criden la seua atenció. A continuació tancarem bé la botella i farem un xicotet orifici en el tap per a introduir la palleta. Una vegada està muntada la botella, començarem a bufar i veurem com es mouen els materials.

Pintem amb aire

- **Materials:** paper de cuina o cartolina de qualsevol color, pintura de dits i palletes, preferiblement que siguin amples.
- **Desenvolupament:** posarem la pintura damunt del material triat, els demanarem que trien que color o colors volen i els ajudarem a deixar caure gotes damunt. Una volta ja estan els colors agafaran la seua palleta i bufaran lliurement per a pintar amb el vent. Quan acaben els deixarem estesos, els penjarem en el lloc que vulguem i parlarem dels dibuixos.

Per complimentar l'experiència, podríem dibuixar la cara dels protagonistes o posar una foto d'ells amb diferents expressions, i amb la mateixa tècnica representar el cabell.

Carreres de gots

- **Materials:** gots de plàstic o cartó, corda, llana o drapet.
- **Desenvolupament:** podem decorar els gotets amb la rateta Rita, posar-los ulls, orelles, bigots... Per finalitzar li farem un orifici en la part inferior del got amb un punxó, introduint la llana o corda. Lligarem els extrems de la corda a dues cadires o dues superfícies de casa o de l'aula a la seua altura, perquè bufen i així desplaçar a la rateta per la corda.

La festa del vent

- **Materials:** globus i diferents estils de música.
- **Desenvolupament:** bufar globus per a intentar ficar-los en una caixa; transportar els globus d'un lloc a un altre dirigint el globus amb la bufada. També ens podem ajudar un poquet del nostre cos, per exemple, utilitzar música per a realitzar els moviments i fixar-se fil per randa com es desplacen els globus amb el nostre ball. Col·locar una cinta adhesiva de color en terra i bufar el globus perquè traspasse la cinta. Fins i tot, si s'animen podrien intentar seguir el traç de la cinta bufant el globus.

IDEES PER A CASA

Boletes saltadores

- Materials: pompons o boletes de paper, palletes i una ouera
- Desenvolupament: col·loquem en una taula o en el sòl l'ouera que la podem decorar amb colors i després col·loquem tants pompons com a jugadors. Repartirem a cada jugador una palleta i hem de desplaçar el nostre pompó bufant. Este joc té moltes opcions com per exemple donar a poc a poc indicacions, dirigir el pompó a un color determinat o desplaçar-se seguint direccions cap endavant, de buit en buit, etc.

Vaixells de paper

- Materials: tap de suro, escuradents i paper.
- Desenvolupament: partim el suro per la meitat i col·loquem en el centre d'este l'escuradents. A continuació col·loquem un xicotet triangle en l'escuradents que faça de vela.

Comença el joc! Omplirem un recipient i bufarem per a desplaçar el vaixell. També aprofitar el bany és un bon moment per a utilitzar estos materials.

Mans a dalt

- Materials: got de plàstic o cartó, un guant de làtex i una palleta.
- Desenvolupament: realitzem un orifici a la meitat del got per a col·locar la palleta i poder bufar a continuació, col·loquem en la part superior del got el guant (el podem fixar amb una goma elàstica si es queda molt solt). I amb este nou joc, només hem de disfrutar bufant mentre donem una ullada a com s'unfla la nostra maneta.

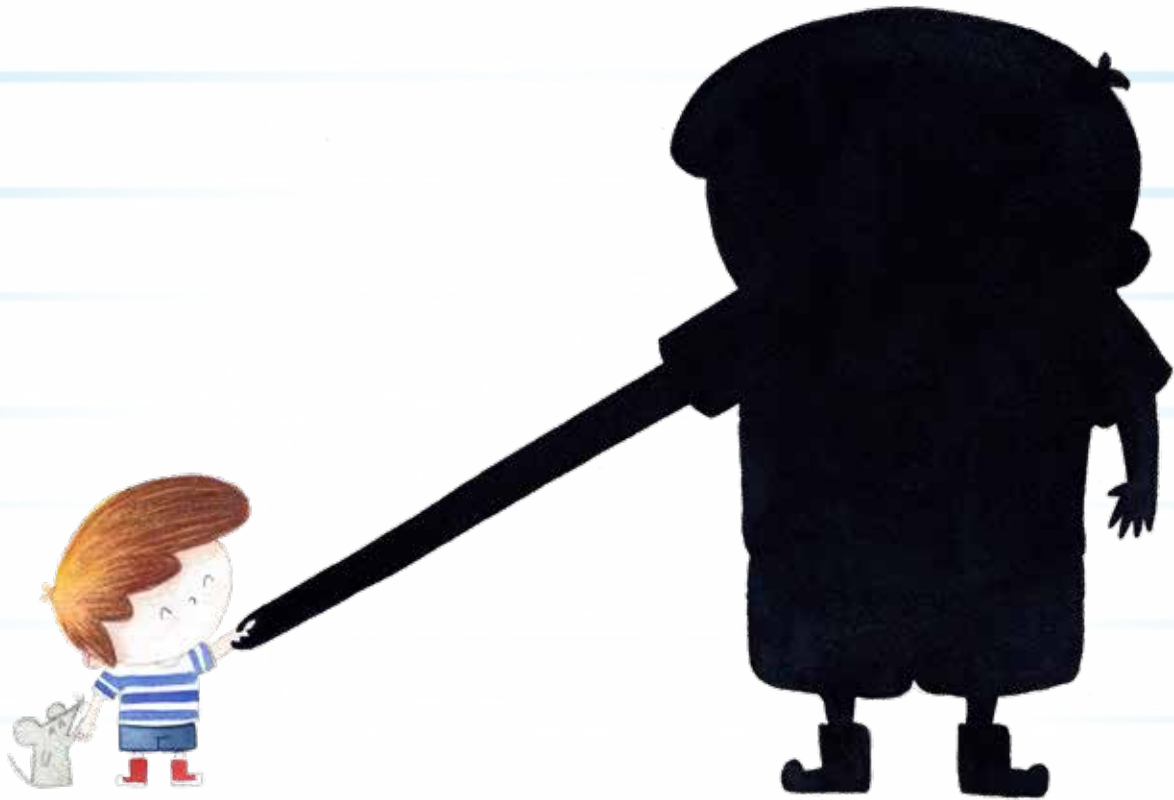
Qui s'amaga

- **Materials:** un tàper amb la tapa de color clar perquè es veja el fons, imatges com fotos de la família o altres conegudes, papers de seda o boletes.
- **Desenvolupament:** a la tapa de la caixa realitzem un xicotet orifici. En el fons del tàper col·loquem una foto que podem fixar amb cinta adhesiva a la base i després omplim la caixa amb trossets de paper (no en excés). Ara només cal bufar per l'orifici de la tapa i fixar-se quina imatge s'amaga.

Veig veig

- **Materials:** botelles, papers, pompons, boletes, palletes i xicotets objectes que tinguem a casa.
- **Desenvolupament:** farem en el tap de la botella un xicotet orifici per a poder introduir la palleta. Després introduïrem trossets de paper, aprofitant per a reciclar paper que ja no necessitem. Omplim les ampolles amb diferents materials i col·loquem dins alguns objectes coneguts com un xicotet cotxe, caramel, pilota o pinça de la roba. Ara tanquem bé la botella i... tot a punt! Aleshores bufarem i observarem quins objectes s'amaguen dins.

MARC I L'OMBRA

Vos presentem a un nou amic, Marc el qual descobrix la seua ombra. Este és un concepte que descobrim a edats molt primerenques, i és difícil de comprendre íntegrament. Per esta raó, podem jugar amb l'ombra per a conèixer-la una miqueta millor i de colp i volta arribar a ser grans amics, ja que ens acompanyarà al llarg de la nostra vida.

IDEES PER A L'AULA

L'art de les ombres

- **Materials:** cartolines, difusors, rodets per estampar, aigua i pintura de dits.
- **Desenvolupament:** pegarem en les cartolines siluetes de personatges dels contes i amb difusors o rodets omplirem tota la cartolina. Una vegada seca llevem la silueta i veurem la seua ombra.

Podríem barrejar i endevinar a quin personatge pertany cada ombra, com un joc de parelles de memòria, col·locant totes les cartolines boca avall per a anar destapant de dos en dos per a buscar parelles d'iguals.

Projectem ombres

- **Materials:** llanternes, cartó o cartolines, tisores, llapis i cinta adhesiva.
- **Desenvolupament:** primerament, dibuixarem en el cartó o cartolina diferents formes; un xiquet, una xiqueta, cercles, núvols, rajos... retallem les formes i les fixarem en la lent de la llanterna amb cinta adhesiva. Per a realitzar esta experiència, hem de buscar un espai on estar a fosques. Encendrem la llanterna i projectarem en la paret les formes. Amb elles representarem el conte.

Ombres, llums i siluetes

- **Materials:** tela o llençol blanc.
- **Desenvolupament:** prepararem l'espai on col·locar un llençol sense dibuixos, preferiblement de color blanc. El llençol quedarà exposat com el teló d'un teatre fent possible que no estiga plegada totalment a la paret i que reben llum darrere d'esta, amb la finalitat que es crea l'ombra. A continuació, imaginació a la babalà, ball lliure, representació d'històries, cançons (inventades o no), representació dels moviments amb el propi cos, titelles, etc.

Les ombres tenen color

- **Materials:** objectes de color negre i objectes transparents amb color, com gots de plàstic o cristall de colors, paper de xarol, etc.
- **Desenvolupament:** encara que l'ombra per excel·lència és de color negre pel fet que només hi ha una font de color, crearem ombres de colors si en lloc de col·locar objectes opacs aprofitem elements translúcids. Buscarem un espai on disposar d'una finestra que ens permeta l'entrada del sol. Es poden elaborar diferents materials com a xicotets quadres amb paper xarol i pals de fusta, i penjar-los perquè quan la llum els traspasse, projecten colors.

A més, jugarem a construccions amb els gots i observar com varien les ombres de llums en cada construcció, jugar a barrejar ombres opaques i ombres translúcides, etc.

Admirats

- **Materials:** tela, retall o llençol blanc o de color clar, siluetes o figures de cartolina, llum de sostre.
- **Desenvolupament:** col·locarem el llençol o tela clara sense dibuixos cobrint una llum del sostre. (Si ens resulta difícil col·locar el llençol, podem utilitzar precinte o xinxetes). Hem d'intentar que el llençol penguin una mica per a col·locar les imatges dins, estes podrien ser siluetes dels personatges del conte. I ara ens col·loquem davall i en encendre la llum es projectaran les ombres, les distigirem, podrem reconèixer a qui pertanyen, la seua grandària, etc.

Per exemple, col·locarem la silueta dels personatges d'un conte i hem d'endevinar a què conte pertanyen. I contar-lo a continuació utilitzant les ombres com a seqüències temporals.

IDEES PER A CASA

El passeig de les ombres

- **Materials:** en esta experiència no necessitem cap material, ja que un passeig és un bon moment per a buscar ombres pel nostre barri, ciutat o poble.
- **Desenvolupament:** en esta experiència realitzarem fotos de les ombres que més ens agraden i les imprimirem per a fer una exposició a casa, recordant cada ombra, on la vàrem trobar, etc.

La caixa de les ombres i llums

- **Materials:** una caixa de plàstic d'emmagatzematge que no siga opac o una caixa de sabates, paper alumini i bombetes blanques o de colors, per exemple les de nadal que funcionen amb piles.
- **Desenvolupament:** cobrim la caixa per dins amb paper d'alumini, introduïm dins les llums, si són blanques genial, però si són de colors també les podríem utilitzar, i tapem la caixa. Buscarem un espai amb poca llum i col·loquem damunt objectes, materials naturals com fulles, etc.

Veurem les ombres i colors que es projecten.

Si no tenim una caixa de plàstic hi ha altra opció més senzilla, això sí, un poc menys resistent. Realitzem un rectangle en la tapa d'una caixa de sabates per a col·locar una fulla en blanc cobrint este orifici. Col·loquem dins les llums i ja tenim finalitzada la nostra caixa d'ombres i llums. Hem d'anar amb compte dels objectes que triem per a no trencar el paper, per exemple, utilitzar formes fetes per nosaltres en cartolina a manera d'ombres

Ombres en l'aire

- **Materials:** elements naturals que recollirem un dia de passeig: Com branques, fulles, pals, llana o fil, etc.

- **Desenvolupament:** retallarem diferents tires de llana o fil, a cadascuna d'elles els lligarem els elements naturals que hem recollit. Després només cal lligar-ho a un pal o suport i penjar-lo en un lloc on entre l'aire i el sol per a veure com es projecten les ombres amb el moviment del vent.

Ombres a tot color

- **Materials:** un CD, fil, corda o llana.
- **Desenvolupament:** Penjarem el CD amb un poc de fil o llana en algun lloc de la casa on entre el sol. Veurem com es projecten en tot l'espai diferents colors que aniran modificant-se a mesura que el CD es menege.

Teatre d'ombres

- **Materials:** amb esta experiència no necessitem materials només el nostre propi cos i el conte.
- **Desenvolupament:** Una vegada terminat el conte, buscarem un espai on estar a fosques, una xicoteta llum o entrada de llum solar, i ajudats de les nostres mans i el cos inventarem ombres en la paret.

JÚLIA, MARC I LA PLUJA

En esta història els personatges compartixen un dia de pluja; este fenomen atmosfèric és habitual al món que els envolta, ja que l'aigua és un element quotidià i essencial a la nostra vida. A més, existix la possibilitat que alguns xiquets tinguen por a les tempestes com els ocorre als nostres protagonistes (i s'identifiquen amb la situació).

La por és una emoció natural i adaptativa. Esta activitat ens permet acompanyar-los a conèixer “la seua por”, utilitzant la verbalització dels sentiments del que ens ocorre en el nostre cos, el que pensem quan observem una tempesta, i establir algunes alternatives per a “controlar la por”.

A més a més, estem treballant la motricitat fina, exercitant la força i pressió que es realitza en el dit polze i el dit índex a manera de pinça. A poc a poc agafaran major precisió en la possessió dels objectes, afavorint que se submergixen en un món d'infinites possibilitats, per a explorar mitjançant el joc el camí per a iniciar-se en l'escriptura.

IDEES PER A L'AULA

¿Com sona la pluja?

- **Materials:** rotllo de cartó (per exemple els de cuina. Si volem que sone molt, utilitzar dos rotllos units), punxó, escuradents redons de fusta, cola blanca escolar.
- **Desenvolupament:** primer unirem els dos rotllos de cuina amb cinta adhesiva, després realitzarem xicotets orificis amb el punxó al voltant dels rotllos en forma d'espiral de dalt a baix. Una vegada fet els orificis col·locarem dins d'ells els escuradents redons de fusta. Si volem reforçar els escuradents posarem en cada forat una gota de cola blanca i deixarem que s'asseguen. Ara és moment de retallar el sobrant de cada escuradent per a evitar que es facen mal. Prepararem dues tapes de cartó o cartolina per a cobrir els extrems.

I ara el més divertit i on ells ens poden ajudar; tapem amb la tapa un dels extrems i introduïm el contingut que pot ser arròs o lletilles. Per a acabar el nostre pal de pluja tanquem l'altre forat. Decorem el pal com més ens agrada, usant trossets de paper, cintes de tela, amb pintura de dits, etc.

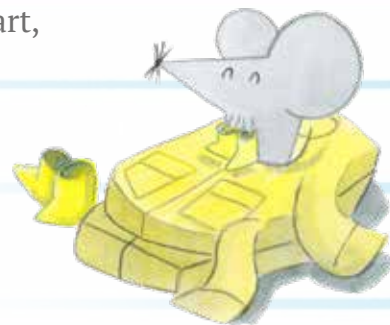
I ara a jugar! Balancegem suaument d'un costat a un altre i sentirem el so de la pluja.

Art amb pluja

- **Materials:** pintura de dits diluïda en una miqueta d'aigua, paper de cuina o cartolina, comptagotes.
- **Desenvolupament:** és una experiència molt senzilla que ajuda a la concentració i a la coordinació. Només cal deixar que solten com desitgen gotes pel paper i observarem com disfruten des de la creativitat i joc lliure.

Totes les seues creacions poden estar exposades en un espai d'art, d'esta forma a més de veure com són d'artistes, ens brinden l'oportunitat de conversar amb els xiquets a través dels seus dibuixos.

Fem pluja

- **Materials:** got de vidre, cotó o espuma d'afaitar, comptagotes i pintura de dits o colorant diluït en aigua.
- **Desenvolupament:** col·loquem damunt del got de vidre l'espuma d'afaitar o un tros de cotó, hem d'assegurar-nos que cobrisca bé el got. A continuació anem tirant amb el comptagotes, gotetes damunt de l'espuma o cotó. A poc a poc, veurem com traspassen les gotes i cauen en el got.

És un bon moment per a parlar de com es produïx la pluja i perquè és tan necessària.

Estats de la pluja

- **Materials:** 3 safates: aigua, gel, material triat per a fer neu.
- **Desenvolupament:** hem de preparar les 3 safates, una amb aigua, una altra amb gel picat i una altra amb neu. Per realitzar la neu utilitzarem diferents tècniques.

Necessitarem 2 gots de bicarbonat sòdic i un got d'aigua freda. Les quantitats variaran en funció de la quantitat que es desitja realitzar. Col·loquem en la safata el bicarbonat i a poc a poc, afegir l'aigua fins a aconseguir la textura de la neu.

Una altra tècnica és utilitzant maizena i espuma d'afaitar; anirem barrejant lentament xicotetes quantitats fins a obtenir la textura i quantitat que vulguem.

Altra opció és utilitzar un bolquer, ja que conté poliàcrilat que en unir-lo amb aigua obtenim la

textura de la neu. Obrim el bolquer amb unes tisores i depositem les boletes en un recipient i anem afegint l'aigua amb cura.

Una volta les safates o recipients estan preparats, els deixarem que experimenten lliurement, també podríem afegir gotets, culleres de fusta, coladors, recipients de diferents grandàries, oueres... Perquè juguen i realitzen transvasaments.

Toquem l'arc de sant Martí

- Materials: espaguetis, arròs, macarrons i colorant alimentari.
- Desenvolupament: bullim la pasta amb aigua, llavem i refredem. A continuació, en bosses hermètiques repartim la pasta, afegim unes gotetes de colorant, tanquem la bossa intentant llevar el màxim d'aire.... i agitar i agitar! Esta part els agrada molt per les sensacions tàctils que produïx quan la manipulen. Per finalitzar obrim les bosses i les llavem una mica per a llevar l'excés de colorant i deixem que repose un parell d'hores perquè agafe bé els colors.

Ara podem realitzar una composició amb colors com l'arc de Sant Martí, perquè l'experiència siga més completa, podríem oferir culleres, recipients, pinces, etc.

IDEES PER A CASA

Arc de colors

- **Materials:** botella amb esprai difusor (és una bona ocasió per a reciclar algun envàs) i colorant alimentari de colors.
- **Desenvolupament:** omplir la botella d'aigua tèbia i afegim unes gotes de colorant alimentari. Omplim la banyera o un recipient amb una mica d'aigua i sabó per a crear espuma.

I ara arriba el moment divertit, acolorir l'espuma blanca amb l'esprai.

El so de les gotes

- **Materials:** paper de bombolles.
- **Desenvolupament:** pegar a terra trossos de paper de bombolles (podem aprofitar l'embolcall de bombolles d'alguna compra) i descalçar-nos per a trepitjar i sentir el so.

Pluja dins de casa

- **Materials:** un got de plàstic, aigua i un recipient per a recollir la pluja.
- **Desenvolupament:** realitzem xicotets forats en la base del got com si fóra un colador, després posem el got damunt d'una safata o recipient i omplim a poc a poc el got. I ara a jugar a pujar i baixar el got per a observar com cau l'aigua en forma de pluja.

Pintar amb núvols

- **Materials:** full blanc o de color, cotó i pintura de dits blau o colorant alimentari.
- **Desenvolupament:** omplim un recipient xicotet amb poca aigua i afegim el colorant, després deixarem caure xicotets trossets de cotó. Lentament anirem agafant estos trossets per a estampar en el full, pressionarem amb cura per a deixar caure gotetes en els núvols en la part superior de la fulla hem d'anar inclinant el full per vore com cau l'aigua, etc.

Gota a gota

- **Materials:** bastonets de cotó, cotó, un full o tros de paper i un poc d'aigua.
- **Desenvolupament:** peguem a l'extrem superior de la fulla el cotó que serà el nostre núvol. Anirem banyant els bastonets en un recipient amb aigua, per a estampar en la fulla i crear gotes de pluja. En esta experiència es podria utilitzar també colorant o pintura de dits blava. Després només cal deixar assecar la nostra obra d'art per a tindre un bonic record d'este moment.

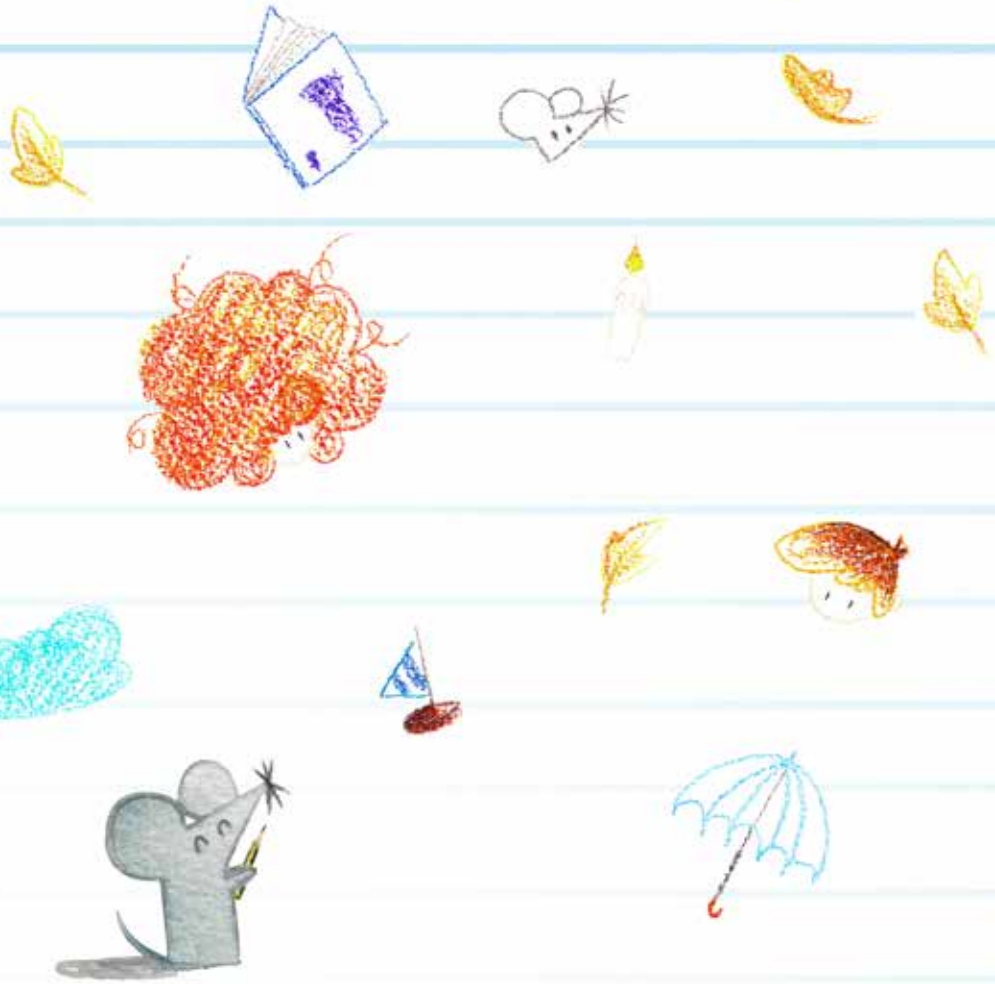

Per concloure amb esta guia busquem formar part d'un aprenentatge amb valor emocional, de com la lectura d'estos contes ens dóna les claus màgiques per a arribar a poc a poc a formar part de la vida dels nostres fills, filles o alumnat, respectant sempre la seua individualitat. Provocant en les persones que s'animen a llegir estes històries el descobriment d'un món infantil on tots i totes aprenem de manera natural, espontània i amb grans dosis d'imaginació. Estos entranyables personatges faran possible un aprenentatge compartit, on ens portaran no sols grans coneixements, sinó també els millors records d'una etapa única en la vida.

Esperem que al costat d'esta col·lecció disfruteu de cada història, de cada personatge i de cada experiència i que ho feu al costat dels menuts de la casa. És una oportunitat única per a compartir moments d'alegria, sentir diferents emocions i descobrir que la infància té una mirada que ens fa connectar amb el nostre xiquet o xiqueta interior. Tot això ens facilita i ens motiva a poder compartir els recursos que possibiliten aprenentatges en els xiquets i xiquetes.

Rita i els seus amics vos esperen per a acompanyar-vos a descobrir tot el meravellós món que trobarem quan jugueu amb els més xicotets de la casa.

GUIA PEDAGÒGICA

Marcela Gijón Sola

